

ŽELEZNIČARSKI VESTNIK

STROKOVNO GLASILO PROMETNE ZVEZE.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca in velja za privatne naročnike za celo leto 40 D, za pol leta 20 D, za četrt leta 10 D. Izven Jugoslavije 52 D. Naročnina se pošilja na Osrednji odbor Prometne zveze, Maribor, Aleksandrova cesta št. 6. Naročnina se plačuje naprej. Člani Prometne zveze dobivajo list brez

posebnega naročila. — Osrednji odbor Prometne zveze tudi sprejema naročnino, dopise, inserate in reklamacije. Dopisi se ne vračajo. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne objave primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštne proste. — Čekovni račun št. 13.351.

Štev. 16.

Maribor, dne 15. novembra 1926.

I. letnik.

Andrej Semenič:

III. mednarodni kongres Kršč. železn. in cestn. organizacij v Kölnu.

Kongres se je vršil 20. in 21. oktobra v Kölnu. Prvič je bila zastopana na kongresu letos tudi Prometna zveza. Zastopane so pa bile sledeče države: Nizozemska, Nemčija, Francija, Belgija, Avstrija, Švica, Madžarska in Jugoslavija. Mednarodni urad dela je bil zastopan po tovarišu Henseler, mednarodno-krščansko strokovno zvezo pa je zastopal glavni tajnik iste tovariš Serarens. Vsega skupaj 42 delegatov.

Ne bom se omejil v tem članku le na suhoparno poročilo o poteku kongresa, temveč bom skušal podati celoten utis, ki sem ga dobil od kongresa, o bratskih organizacijah drugih držav in o strokovnem gibanju vobče ter o uspehu, ki ga to delo beleži. Najpoprej konstatiram, da je velikega pomena, kakor za našo organizacijo, tako tudi končno za našo državo, da se mednarodno čim več uveljavljamo. Govoril sem namreč s posameznimi delegati, ki niti vedeli niso, kje se Jugoslavija nahaja, najmanj pa seveda to, kake so naše organizacije. Ko sem bil predstavljen kot zastopnik krščanskih železničarjev iz Jugoslavije in spregovoril v pozdrav par stavkov, se je zanimanje za nas spreminilo v navdušenje. Prišli so zaporedoma k meni in me vpraševali po tem in onem ter se čudili, da pride človek iz neke države, ki je še ne poznajo, pa govori nemško. Reči moram, da so Čehi dosti bolj poznani. Neki delegat me je namreč vprašal, če je Jugoslavija kje blizu Češke. To sem omenil le radi tega, da tudi naš delavec uvidi potrebo za uveljavljanje naše organizacije na mednarodnih zvezah s posebnim ozirom na to, ker se delavska, odnosno socialna vprašanja večinoma mednarodno rešujejo in če hočemo mi kake pomoči ali nasvetov, moramo skrbeti, da nas bodo organizacije drugih držav spoznale.

Na predvečer kongresa je priredilo kölnsko okrožje naših organizacij pozdravni večer. Kako nemška javnost, posebno pa nemški delavec ceni strokovno organizatorično delo, je pokazal ravno ta večer. Nad tisoč organiziranih delavcev je bilo navzočih. Zastopana so bila vsa kölnska cerkvena in politična oblastva, od katerih omenim le nekatere, kakor: dekan Gehlen, vladni nadsvetnik Offenbergl, ravnatelj železniške direkcije Buss, predsednik policije Bauknecht, dva mestna župana Kleff in Schwering itd., vsega skupaj 39 častnih zastopnikov, ki so vsi v par besedah pozdravili kongres in mu želeli uspeha. Veličastno pa je bilo petje delavskega moškega zbora, ki je gotovo štel nad sto članov, potem pa nastop močne delavske godbe. Celi večer je bil impozanten in človeku ostane v

trajnem spominu, nabere si novega navdušenja za zopetno delo v strokovnih organizacijah, če vidi take uspehe.

Prihodnji dan je bil prvi dan kongresa. Točno ob 10. uri je predsednik mednarodne zveze železničarjev tovariš Nievard otvoril v nemškem, francoskem in nizozemskem jeziku III. kongres. V svojem poročilu je slikal delovanje organizacije in konstatiral blagodejen vpliv tega dela. Iz poročila tajnika tov. Timmermanna je bilo razvidno, da šteje zveza 193.000 članov. To seveda brez Madžarske, Jugoslavije in Luksenburške, ki so šele na tem kongresu bile sprejete. Od zadnjega kongresa, ki je bil leta 1924 na Dunaju, organizacija stalno napreduje. Ob izbruhu angleške premogovne stavke je imelo načelstvo sejo z mednarodno krščansko strokovno zvezo ter transportno in premogovno mednarodno zvezo, na kateri so organizirali moralno in materielno pomoč angleškemu rudarju, napram stavki pa zavzeli svoje stališče. Iz poročila blagajnika tov. Desmeta je razvidno, da ima organizacija 19.200 hol. gld., 19.000 frankov in okroglo 5000 mark gotovine, torej lepo premoženje. V načelstvo so bili izvoljeni po večini stari odborniki. Nemci so dobili dva zastopnika več, ker so najmočnejša organizacija. Za poročili je sledil sprejem Jugoslavije, Madžarske in Luksenburške v mednarodno zvezo. S tem je bil prvi del dnevnega reda izrpan.

(Dalje prihodnjič.)

Položaj upokojencev.

Kakor se postopa z železničarji, ki so bili upokojeni po starem zakonu, je nekaj nezaslišane. Ne prošnje organizacij, ne intervencije poslancev ne omehčajo brezsrčno gospodo. Na vprašanje, kaj je z ureditvijo teh upokojencev, se odgovarja prav na kratko, da zboljšanje prejemkov tistim, ki so se upokojili po starem zakonu, je z ozirom na zakon o drž. železniškem osebju — nemogoče. Kaj čudno, da se upokojencem ne more dati kos kruha, ker ta košček ni v zakonu predviden. In to še tembolj čudno, ker je bilo mogoče eksekutivnemu osebju odvzeti 20odstotne doklade, ki so v zakonu predvidene. Res čudno . . .

Oboje vendar ni mogoče, ali je možno preko zakona iti, ali ne. Se ga lahko spreminja ali pa ne. In če je mogoče v enem slučaju, je pač tudi mogoče v drugem, srednje poti tu ni, oziroma bi je ne smelo biti.

Še eno vprašanje. Ali ni škodljivo za državo, če se tako postopa z železniškimi uslužbenci? Kdo pa tvori pravzaprav državo, ali ne med drugimi tudi železniški uslužbenci in ne med najzadnjimi ravno tako upokojenci, ki so vso svoje življenje takorekoč darovali državi na oltar?! Ali se ne uničuje s tem tudi državo, če se uničuje njene uslužbenke? Žalostno in sramotno sliko na zunaj kaže ona država, v koji se pusti tiste, ki so obnemogli v njeni službi, na večer njihovega življenja — umirati v pomanjkanju. Veliki socialni greh je, da se s temi, ki bi si zaslužili, da

bi se jih na rokah nosilo, postopa, kakor s staro cunjjo, ki ni za nobeno rabo več.

Gospodje v Beogradu, ali se spominjate, kaj ste obljubovali uslužbencem bivše južne železnice, predno ste jo prevzeli? Morda še niste pozabili, da ste rekli in napisali črno na belem: Južnim železničarjem ostanejo vse stare pravice. Da, še več! Obljubili ste jim nove. Ali veste, kako se tem danes godi, najsibo, da so še v aktivni službi, ali pa ste jih že vrgli takorekoč na gnoj, kjer naj poginejo. Gospodje, ali res nimate nobenega socijalnega in moralnega čuta več? Mi smo bili vajeni, da smo dano besedo držali, kaj pa Vi . . . ?

Pravite, da nimate denarja, kje pa je bil tisti, ki se ga je toliko pobralo? Zakaj ga niste dali rajši pravočasno nam? Koliko denarja so si nekateri nakupičili med vojno in zlasti še po vojni! Človek si lahko s svojim delom zasluži le toliko, kolikor za sebe rabi. Če si eden nagrabi več, gre to na konto drugega, drugemu ostane toliko manj, ker drugače biti ne more. In Vaša dolžnost je, gospodje, ki gospodujete v našem imenu nad nami, da to izravnate! Samo svojo dolžnost je treba, da izvršite, pa boste imeli dovolj denarja na razpolago, tudi za nas uboge upokojence.

Gospod urednik! Star penzionist sem, nisem veliko študiral, le par razredov ljudske šole imam, in takih nas je veliko. In kakor lahko spoznate iz mojega slabega dopisa, mi penzionisti nismo tako neumni, da ne bi vedeli, da se za nas penzioniste nič ne more napraviti, da ni mogoče zakona spopolniti, popraviti tam, kjer ni dober, in nadalje, da ni mogoče denarja dobiti. Recite in napišite onim gospodom tam doli v Beogradu, da nas naj vsaj za norca ne imajo.

Vam pa, in vsem okoli Prometne zveze, ki se trudite za nas: najlepša hvala! V našem imenu se tudi zahvalite gg. poslancem, zlasti g. Žebotu, ki se tako pridno bori za nas. Mi vemo, da še tako dobra organizacija in požrtvovalni poslanci ne morejo ničesar doseči, če v Beogradu sedijo taki ljudje, ki ne razumejo, oziroma nočejo razumeti, kar bi lahko razumel vsak otrok.

Organizaciji pa hočem ostati zvest, ker upam, da bo prišel čas, ko bodo vsi železničarji, aktivni in penzionirani, spoznali: enkrat mora biti drugače, bo tudi in kedar bo to, je pa odvisno edino od organizacij in dobro organiziranih, načelnih ter vstrajnih njenih članov.

Upokojenec.

Najbednejši med bednimi.

Kako žive kronski železniški vpokojenci, ni potreba še posebej opisovati. Samo malo naj se pogleda naokrog, vidi se sivolase može, kako tavajo okoli s povešenimi glavami. Ako se jim približaš ter jih nagovoriš, ti z nekim obupajočim glasom odgovorijo, pravijo: poglej našo bedo, kaj smo zakrivili mi, da se nam na stara leta tako godi? Ali smo zato pustili pri železnici zadnjo moč, ali smo zato plačevali svojo pokojnino v zlati valuti?

Med temi vpokojenci žive tudi železniški invalidi, kateri so pridelnjeni Središnjemu uradu v Zagrebu; tudi tem se njihova nezgodna renta izplačuje v kronah z malenkostno draginjsko doklado, in to le nekaterim. Beda teh siromakov je tako velika, da je moje peró preslabo, da bi jo popisalo.

So pa še med temi tudi drugi siromaki, takozvani miloščinarji. Kako ti z majhno provizijo ter 2dinarsko dnevno draginjsko doklado živijo, ni mogoče opisati. Še več! Zadnji čas je bilo več železničarjev, ki so pod bivšo južno železnico 40—50 let služili, vrženih na cesto brez vsake pomoči, dasiravno jim po rimskem paktu pripada provizija. Vsi ti imajo vložene prošnje za provizijo, nekateri že čez dve leti. Prošnje ležijo v Beogradu in čakajo rešitve, a

siromaki miloščinarji tavajo okrog, delati ne morejo, prisiljeni so beračiti ter iskati zavetja v hiralnicah.

G. minister za socijalno politiko, kakor tudi g. narodni poslanci, naj posvetijo vso pozornost na zgoraj imenovane krivice, ker trpljenje teh siromakov je priklopelo do vrhunca.

Razne okrožnice.

Okrožnica 126/VI-26. Centralna uprava humanitarnih fondova v Beogradu je poslala pod štev. 1153 od 7. X. 1926 na vse oblastne uprave nastopno rešenje: »Centralna uprava izdala je razpis broj 366-1924 (priobčen z okrožnico št. 125-VI od 25. IX. 1924), u kojem je dala tumačenje, kako se imadu pojedine pomoči boln. fonda zaračunavati. Taj raspis su oblasne uprave različno protumačile i danas nekoje uprave daju pomoči, koje nisu u skladu ni sa pravilnikom boln. fonda ni sa zakonom o osiguranju radnika. Za izračunavanje hranarine data je formula, ikada bi se po njoj plačalo, dobili bi radnici 70% one zarade, što je dobiju za vreme, kada rade. Po toj formuli imade se hranarina plaćati sa vse dane bolovanja dakle i za nedelje i blagdane i ako je bolovanje trajalo ceo mesec od 30 dana, a ne samo sa 25 dana. Pošto je po tej formuli već uzeto u obzir, da radnik radi 25 dana, tada se ne može još jednom odbijati od dana bolovanja. Pošto mnogo osobja na pruži ne bi moglo razumeti datu formulu i to ga u radu smeta, izvolite osobju narediti, da izračunava po pojedinom danu. Na primer: Radnik, koji ne radi u turnusu, imade 30 din. nadnice. Poprečna se nadnica dobija, ako se redovna nadnica pomnoži sa 25 i podeli sa 30, a to bi bilo $30 \times 25 = 750$; $750 : 30 = 25$. Pa prema tome poprečna je nadnica 25 din. Hranarina iznosi 70%, dakle u ovom slučaju 17.50 din. Ako je radnik bolovao ceo mesec, to bi dobio hranarinu sa 30 dana dakle 525.— din. Da je ova hranarina 70% njegove zarade, vidi se, kada je njegova nadnica od 30.— din. pomnoži sa 25 dana, koliko dana radi, tada se dobi njegova mesečna zarada od 750.— din., a 70% te zarade iznosi 525 din., kako je gore izračunato po pojedinem danu. U citiranem raspisu Centralne uprave rečeno je, da se na opremu u deteta ima sa regulisano osobje računati računski mesec, a kod radnika koledarski mesec, odnosno onoliko dana, koliko je dana radio radnik u dotičnom mesecu. Pošto je ova stilizacija loše tumačena i nepore sa opremu deteta davate protivno odredbama § 58 naredbe o osiguranju sabračajnog osoblje sa slučaj bolesti i nesreće, to se Upravama stavlja v dužnost, da na ime opreme deteta plaćaju prinadležnosti za 15 dana, od kojih član plaća svoj ulog, bez obzira, koliko je dana imao mesec, u kome se dete rodilo, i bez obzira, koliko je radnih dana u tom mesecu radio. Kod izračunavanja pomoči sa opremu deteta ne izračunava se poprečna nadnica, nego se plaća 15 nadnica, od kojih je ulog plaćen. Analogno ovome valja zaračunavati i pogrebno, to tako, da se pod mesečnom zaradom razumeva 30dnevna zarada, što kod radnika znači 30 nadnica, a kod regulisanog osoblja jednomeščne prinadležnosti, od kojih se kao pogrebna plaća 120%. Izvoliti će uprave uputiti svoje likvidatore o načinu zaračunavanja, pomoči i poduzeti potrebne korake, da se sastavljači listina za pomoči upute o načinu zaračunavanja, da se olakša rad likvidatora oblasnih uprava.« — Naročam vsem šefom službenih edinic, da pri sestavi platnih spiskov, katere predlagajo Oblastni upravi humanitarnih fondov na likvidaciju, postopajo po gornjih navodilih. — Direktor: Inž. Knežević.

Iz osrednjega odbora.

Iz intervencij. Od direkcije drž. železnic v Ljubljani smo dobili pod štev. 42089-26 z dne 29. X. 1926 sledeči odgovor: Na vlogo štev. 473-26 z dne 5. X. 1926 (glej zadnjo

številko našega glasila, op. ur.) sporoča direkcija sledeče: Glede delavstva mariborskega materialnega skladišča je že bilo pojasnjeno stališče direkcije v aktu št. 41.955 z dne 22. IX. 1926 kot odgovor na Vašo vlogo št. 447-26 z dne 16. IX. 1926. V izpopolnilo Vam se sporoča, da je med tem že bil dodeljen delni naknadni kredit materialnega skladišča Maribor za kritje delavskih mezd. Kot že povdarjano, bo direkcija tudi v bodoče posvečala temu vprašanju svojo pažnjo ter po presoji in podanih prilikah skušala zadevo rešiti v prid delavstva. — Za redno preskrbo materialnega skladišča Maribor s perzonalnim premogom je poskrbljeno. Eventuelne nerednosti v dostavi so v zvezi z zvišanim jesenskim obratom v premogokopih in z občim pomanjkanjem potrebnih vozov. Preskrba osobja tudi z drvami je z ozirom na sedanje prilike nevpoštevna in tudi nemogoča. — Prižiganje postajnih in signalnih svetilk na postaji Maribor koroški kolodvor je odrejeno iz službenih ozirov in obremenjuje le malenkostno premikalno osobje. — Uslužbeni z naknadno šolsko kvalifikacijo se pri predlogih v pripadajoče kategorije upoštevajo povsod, v kolikor je obenem podan potreben službeni položaj in kreditna možnost.

Danes začnemo s socijalnim tečajem. Ob pol 8. uri zvečer v društveni sobi na Koroški cesti 1. Pridite sigurno! Duševne zaklade si lahko nabirate, ki so veliko več vredni, kakor pa iz zlata kovani denar. Le organizacija z duševno bogatimi člani, ki poznajo socijalno vprašanje do malega, bo zmagovala v boju z materialnim kapitalizmom. Nikar ne zamudite prilike, ki se vam nudi. Nikdar se ne povrne neizrabljen čas, zato dobro izrabi vsako minuto, ki ti je dana na razpolago. Sposobi se odstranjevati iz človeške družbe socijalno zlo, vadi se dobro delati drugim, zahtevati pravice povsod in vsikdar v močni in nepremagljivi ljubezni do sodruga, ki tvori s tabo socijalno enoto. Če boš tega zmožen, s tabo tudi tvoj sodrug, ne bo ti treba več skrbeti, kaj boš jutri jedel, s čim se oblečit, streha nad tvojo glavo ti bo zasigurana. V miru in ljubezni b. deš lahko užival v krogu svoje družine sadove nakdanjega truda.

Pojasnila.

Izplačevanje dnevnic za dvojno gospodinjstvo železničarjem, ki so bili premeščeni v Zagreb. Na našo tozadevno prošnjo za pojasnilo se je obrnil narodni poslanec g. Žebot potom narodne skupščine dne 11. maja 1926 pod št. 6799 na g. prometnega ministra in je prejel sledeči odgovor: Z rešenjem ministrskega sveta z dop. GD št. 85995/21 je odobrena odškodnina za ločeno gospodinjstvo vsem onim uslužbencem, ki so bili premeščeni v Zagreb vsled razpusta direkcije drž. železnic v Ljubljani. V smislu tega odobrenja je direkcija drž. železnic v Zagrebu izplačevala dnevnicke redno vsem onim uslužbencem, ki so imeli po navedenem rešenju pravico do tega. Vsi ostali uslužbeni, ki so bili premeščeni bodisi pred razpustom direkcije v Ljubljani, bodisi po razpustu, kakor tudi oni, ki niso bili premeščeni v Zagreb, ampak na kako drugo službeno mesto, nimajo pravice do odškodnine za ločeno gospodinjstvo. Ta odškodnina se je izplačevala redno do meseca oktobra 1924, nakar je pa bila ukinjena vsled odloka ministrskega sveta št. 42140-24, ker ni bil odlok št. 85995-21 predložen zakonodajnemu odboru v pregled in vsled tega nima zakonske moči. Iz tega razloga se dnevnicke za ločeno gospodinjstvo ne morejo izplačevati, ker po čl. 116 ustave se ne more dajati nikakoršna darila in nagrade iz državne blagajne, ako ni za to zakonske podlage. Predmetna zadeva je definitivno rešena v čl. 131 finančnega zakona za budžetno leto 1926-27, po katerem se ta odškodnina za ločeno gospodinjstvo upošteva samo v toliko, v kolikor se je izplačala da 1. aprila 1925 in da na podlagi tega (od tega časa naprej) ta odškodnina nikomur več ne pripada.

Novo znamke. Ne uporabljajte dosedanjih znamk ter dopisnic. Od 1. novembra naprej nimajo nikake veljave več. Rabite samo pretiskane znamke. Dosedanje znamke in dopisnice se lahko pri poštah zamenjajo proti doplačilu pribitka.

Dopisi.

Maribor. Za podružnico PZ in JSZ v Mariboru je osrednji odbor PZ skupno z JSZ sklical za 2. oktober sestanek, na katerem je poročal naš zastopnik o kongresu krščansko-socijalnih železničarjev v Kölnu. Sestanek je bil prav dobro obiskan. Z zanimanjem smo sledili tovarišu predavatelju. Stvari, ki smo jih slišali o naših agilnih sobojnikih v drugih državah, so gotovo marsikaterega navdušile, ki je že obupal nad močjo organizacije. Če pomislimo, da ima tam organizacija čez 40 tajnikov in ravno toliko tajniških prostorov, nadalje ena strokovna organizacija po 5 do 6 lastnih glasil, se pač ne smemo čuditi, da se tam železničar ne boji redukcije. Za plačo se mu ni treba samemu boriti. O krivicah, ki se nam godijo, tam nimajo niti pojma. Seveda tudi tam niso bile organizacije od vsega početka tako močne, kakor so danes. Pred 30 leti so bile še mogoče na slabšem, kakor smo v tem oziru mi danes, pa vstrajna in jeklena volja, požrtvovalnost in smiselnost tovarišev za skupno delo, zlasti samoizobrazba, jih je dvignila na ono mesto, na katerem danes stojijo s ponosom. Še eno, kar mislim, da bi bilo dobro in potrebno, da omenim ter jako priporočljivo in posnemanja vredno je, da mora železničar, ki se včlani v organizacijo, biti eno leto član, članarina pa se še plačuje eno leto dalje, tudi če izstopi, torej dve leti. Sami pravijo, če hočemo mi, da pridemo kedaj za njimi, je prvo, da uredimo članarino. Kakor je predavatelj sam obljubil, bo nam na bodočih sestankih še podrobneje poročal o važnosti in vplivu organizacije vobče. Zato priporočamo vsakemu, zlasti pa še tistemu, ki nima trde vere v organizacijo, da pride na te sestanke. Upamo pa tudi, da bo delegat kaj za naše glasilo napisal, da bodo tudi drugi naši tovariši, ki ne morejo v Maribor na sestanke, izvedeli, kaj premorejo po drugod krščanske organizacije.

Maribor. Sestanek mariborske skupine se vrši v četrtak, dne 25. t. m. Med drugim je na dnevnem redu tudi predavanje o obratnih svetih. Predava naš zastopnik, ki se je udeležil kongresa v Kölnu.

Ljubljana. Železniškim vpokojencem vseh vrst se že dalje časa ne nakazuje rodbinska doklada za tiste otroke, kateri so prekorčili 16. leto in se učijo obrti. Kdor je to zakrivil, ni imel pred očmi, da tudi otroci, kateri se učijo obrti, potrebujejo hrano in obleko, katero morajo preskrbovati starši. Dotični tudi ni premislil, da je za človeško družbo obrtniški stan nujno potreben in za državo koristen. Gospodje narodni poslanci naj ukrenejo potrebno, da se zgorajšnja krivica čimprej popravi.

Št. Lovrenc na Dolenjskem. Tudi mi smo zopet oživel. Prvo nedeljo v novembru se je vršil pri nas dobro obiskan sestanek. Celo iz Maribora so prišli trije naši tovariši. Ne le z lepimi in podučnimi besedami, ampak tudi s svojim zgledom v požrtvovalnosti, da so prišli tako daleč samo radi nas, so nas navdušili za pravo delo v organizaciji. To delo ne obstoja samo v plačevanju članarine, ampak zlasti v izobrazbi samega sebe, potom katere se vsak član več ali manj usposobi vsaj v manjših stvareh samega sebe braniti, potem pa pri skupnih nastopih se za pravilno odločiti in to tudi izvršiti. Tovariši iz Maribora so nam še celo prinesli izvleček iz starega delavskega pravilnika, tako da bomo sedaj tudi sami znali, do česar imamo pravico in nam ne bo treba vedno druge povpraševati. Zgodovino naše organizacije je prav lepo orisal načelnik osrednjega odbora tov. Kores. Posebno natančno je opisal oni

odločilni korak, ko je bila naša organizacija v nevarnosti, da bi vsled svoje prevelike zaupljivosti do socialistov — razpadla. In to pa samo zato, ker so takratni njeni voditelji, ki so bili skoz in skoz idealni ter iskreni, mislili isto tudi o sodrugih okoli onih organizacij, ki so imeli odkritosrčnost le na jeziku, v sreču pa ne. Drugi tovariš iz Maribora pa nam je podal slike o delu nam sorodnih organizacij v Nemčiji, v Švici, na Holandskem, na Francoskem in drugod. Povedal nam je, da so strokovne organizacije bile tam pred 30 leti še morda na slabšem, kakor so danes pri nas, pa da so s svojim neumornim in vstrajnim ter požrtvovalnim delom prišle tako daleč, da je n. pr. v Nemčiji državna oblast sama priznala, da so državo dvignile samo le strokovne organizacije in edino njim se imajo danes zahvaliti, da so se gospodarsko razmeroma tako visoko dvignili. Pa ne samo to, tam so organizacije tako močne, da so zmožne, svoje člane ščititi proti vsakemu, ki bi hotel, recimo, kakemu delavcu plačo znižati, ali mu odvzeti te ali one ugodnosti. In člani pa zopet vedo, kaj jim je organizacija, radi tega se tam tudi težko najde kak železničar, ki ne bi bil organiziran. Na isto stopnjo hočemo priti tudi mi, zato pa vsi tovariši železničarji: organizirajte se v Prom. zvezi!

Razno.

Sprememba voznega reda na progi Čakovec—Dolnja Lendava. Š 1. novembrom je izostal na progi Čakovec—Dolnja Lendava mešani vlak št. 7236, ki odhaja iz Čakovca ob 12.37 in prihaja v Dolnjo Lendavo ob 13.35. Mesto tega pa vozi od 1. novembra dnevno mešani vlak št. 7240, ki odhaja iz Čakovca ob 12. uri in prihaja v Dolnjo Lendavo ob 13.07.

Na brodski progi pri Modrinju je vlak skočil s tira in so se železniški vozovi prevrnili preko nasipa. Smrtno sta se ponesrečila vlakovodja in kretničar, trije železničarji pa so bili težko ranjeni.

V Greifenburgu na Koroškem se je vrgel pod vlak neki uradnik tvrdeke Wirth. Orožnika, ki si je to zadevo zapisal, je zadela kap. Bil je pri priči mrtev. Pri njegovem pogrebu je padel neki pastir, ki je splezal na drevo, tako nesrečno z njega, da je obležal mrtev.

Zagrebska občina je uvedla streljanje s topom kot znak za poldne. Top se nahaja na Griču. Streljanje bode izvrševal pirotehnik Tröbe.

Največja povodenj v Mariboru je bila leta 1851 in sicer meseca novembra. Tedaj je segala Drava do Šafaričeve hiše v Splavarski ulici in pri gostilni »Benetke« ob Pristanu je segala voda do I. nadstropja. Od tega leta ni beležiti več tako visokega stanja Drave.

Največji podzemski kanal na svetu je bil otvoren zadnje dni. Kanal veže Marseille z Rodanom in je njegova dolžina 7120 m.

V Sarajevu se je ustanovil klub muslimanskih žen, ki ima namen se boriti za ženske pravice in za socialni položaj muslimank. Klub šteje že okrog 100 članic.

Tovariši, širite naš list!

Segula Štefan, čevljarški mojster v Studencih, Aleksandrova cesta št. 13 izdeluje vsakovrstne čevlje po meri. Železničarjem dajem tudi na obroke. 8

Lepe fotografije dobite! Fotografatelj M. J A P E L J, Maribor, Aleksandrova cesta 25, Trgovski dom. Železničarji znižane cene! 5

Popravila vsakovrstnih ur izvršim točno in po ceni. Zlatnina Ig. JAN Srebrnina Grajski trg 4, Maribor. 16

Čevlje do najfinejših izdelave izdeluje po najnižjih cenah Kristovič Anton, čevljar v Studencih, Kralja Petra cesta št. 68. Prevzema tudi vsakovrstna popravila. 3 24

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z o. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

8%

Kuhinjsko posodo

pločevinasto, postekleno, lahke vrste, kakor tudi posebno težke vrste, vsaki gospodinjki znano pod prvovrstno znamko »Herkules«. Ta aluminijevo posodo, litoželezno in postekleno posodo. — Nadalje vse kuhinjske potrebščine, kakor mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnice. — Razne oblike za vsakovrstno pecivo. Kutije za špicerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, ročke za mlekonosače, razne servise, cedila za juho, čaj, testo in salato. — Vedrice, umivalnike z vrčem. — Stiskalnice za ocvirke in krompir. Različno izdelane samovare. — Skafe, okrogle in oval. — Lonce za kuhanje perila in perilnice. — Vse to in še mnogo drugega prepotrebne blaga dobite po konkurenčni ceni, tudi ceneje kot v žel. konzumih pri

:-:-:-: A. VICEL, MARIBOR :-:-:-:

Glavni trg št. 5.

12

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

r. z. z o. z.

se priporoča za tiskanje knjig, brošur, vabil, vizitk, računov, lepakov in drugih tiskovin.

V Knjigarni in prodajalni Cirilove tiskarne na Koroški cesti št. 5 in v Podružnici te knjigarne in prodajalne v Aleksandrovi cesti št. 6 dobiš dobro in poceni: papir, pisarniški, pisemski, ovojni, svileni in prešani za kinč; svinčnike, peresa, ravnila, črnilo in druge potrebščine; vsakovrstne knjige, leposlovne in šolske ter razne molitvenike. 9